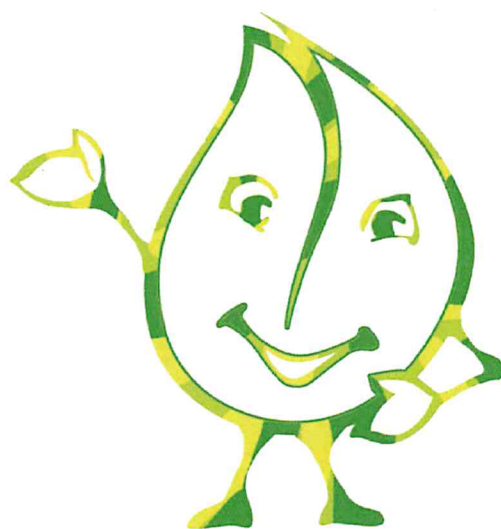

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY DĘBNO
ZA 2019 ROK**

DĘBNO, KWIECIEŃ 2020 R.

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
1. Cel i podstawa prawna przygotowania analizy	3
II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno	3
1. Ogólne zasady systemu gospodarki odpadami w gminie Dębno	3
2. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Dębno oraz koszty poniesione w związku z ich odbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem	4
3. Ilość mieszkańców gminy Dębno objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	10
4. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	11
5. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	12
6. Kampanie informacyjne i edukacyjne przeprowadzone w 2019 roku	13
III. Analiza finansowa	14
IV. Podsumowanie	16

I. Wprowadzenie

1. Cel i podstawa prawna przygotowania analizy

Przedmiotowy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm).

II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno

1. Ogólne zasady systemu gospodarki odpadami w gminie Dębno

Gmina realizuje obowiązki odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych.

Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustala się na podstawie ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty, tj. stawki opłaty ze względu na prowadzenie segregacji lub niesegregacji odpadów komunalnych. Właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której wskazując zarówno ilość osób zamieszkujących daną posesję jak i sposób postępowania z odpadami komunalnymi (tj. selektywną lub nieselektywną zbiórkę odpadów komunalnych) oraz samodzielnie wylicza wysokość miesięcznej opłaty. W przypadku zabudowy wielorodzinnej obowiązki właściciela nieruchomości wykonuje spółdzielnia mieszkaniowa, zarząd wspólnoty lub zarządca nieruchomości. Każda zmiana, która ma wpływ na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (tj. zgony, urodzenia, zamieszkania i wymeldowania osób lub zmiana sposobu postępowania z odpadami komunalnymi) musi być uwzględniona przez właściciela nieruchomości w ramach korekty deklaracji w terminie 14 dni od nastąpienia danej zmiany.

Częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych:

- zabudowa jednorodzinna – co najmniej co dwa tygodnie,
- zabudowa wielorodzinna na terenie miasta – co najmniej raz w tygodniu,
- zabudowa wielorodzinna na terenie wsi – co najmniej co dwa tygodnie.

Selektywna zbiórka odpadów odbywa się w dwóch systemach:

a) workowym, który obejmuje swym zasięgiem zabudowę jednorodzinną; odpady surowcowe zgromadzone w workach odbierane są z częstotliwością dwa razy w miesiącu z podziałem na:

- worek żółty – tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- worek niebieski – papier i tektura,
- worek zielony – szkło,

b) pojemnikowym, który obejmuje swym zasięgiem zabudowę wielorodzinną; odpady surowcowe zgromadzone w pojemnikach typu igloo odbierane są z częstotliwością dwa razy w miesiącu, podział frakcji odpadów tożsamy jak w systemie workowym.

Ponadto z terenu nieruchomości zamieszkałych odbierane są odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w ramach kwartalnych akcji wywozowych.

Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (tj. działalności gospodarcze, szkoły, instytucje, itp.) odbywa się poza systemem gminnym i realizowany jest na podstawie indywidualnych umów właściciela nieruchomości z firmą wywozową wpisaną do rejestru działalności regulowanej.

Przy ul. Baczewskiego 32 w Dębnie funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogą przekazać bezpłatnie różne odpady komunalne m.in.:

- papier,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady tekstyliów i odzieży.

Punkt czynny jest od wtorku do piątku oraz w każdą sobotę w okresie od kwietnia do października oraz w drugą i czwartą sobotę miesiąca w okresie od listopada do marca. PSZOK administrowany jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dębnie.

2. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Dębno oraz koszty poniesione w związku z ich odbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem

W 2019 roku na terenie gminy Dębno odebrano z nieruchomości zamieszkałych 6 576,82 Mg odpadów komunalnych, w tym 5 651,50 Mg stanowiły odpady komunalne zmieszane, 628,61 Mg

stanowiły odpady segregowane surowcowe (tj. papier, tworzywa sztuczne i szkło), 130,74 Mg - odpady wielkogabarytowe oraz 165,97 Mg - bioodpadów. Zestawienie ilości odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 1.

W 2019 roku wykonawcą usług w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych było Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Dębnie ul. Baczewskiego 34, 74 - 400 Dębno. Koszt odbioru i transportu 1 tony odpadów zmieszanych w 2019 roku wynosił 203,50 zł/Mg, odpadów gromadzonych selektywnie 330,00 zł/Mg, a bioodpadów – 300,00 zł/Mg.

Z terenów niezamieszkałych odebrano 1 039,90 Mg odpadów komunalnych zmieszanych, 20,49 Mg odpadów segregowanych (tj. papier, tworzywa sztuczne i szkło), 60,80 Mg odpadów ulegających biodegradacji, 39,62 Mg odpadów z drewna (gałęzie) oraz 55,19 Mg odpadów budowlanych (tj. gruz, szkło).

Tabela nr 1. Zestawienie masy odpadów komunalnych odebranych w 2019 roku z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Dębno.

Miesiąc	Odpady zmieszane	Odpady segregowane					Bioodpady
	(Mg)	łącznie w danym miesiącu (Mg)	papier (Mg)	tworzywa sztuczne (Mg)	szkło (Mg)	wielkogabaryty (Mg)	(Mg)
Styczeń	478,14	72,42	8,46	21,68	23,72	18,56	0,00
Luty	416,28	34,66	5,76	15,08	13,82	0,0	0,00
Marzec	469,02	49,06	5,1	17,44	26,52	0,0	1,53
Kwiecień	501,10	75,80	6,10	19,52	25,36	24,82	2,30
Maj	470,90	60,00	6,2	22,94	21,78	9,08	25,70
Czerwiec	422,56	52,02	7,1	20,54	24,38	0,0	27,82
Lipiec	485,88	97,66	12,82	26,94	20,66	37,24	26,18
Sierpień	469,86	56,34	12,34	23,72	20,28	0,0	32,12
Wrzesień	439,58	52,6	11,82	20,1	20,68	0,0	20,66
Październik	542,10	91,08	10,36	19,66	20,02	41,04	7,4
Listopad	471,4	61,07	9,82	23,42	27,83	0,0	17,9
Grudzień	484,68	56,64	8,48	18,64	29,52	0,0	4,36
Łącznie (rok):	5651,5	759,35	104,36	249,68	274,57	130,74	165,97

Źródło: opracowanie własne

Utylizacja odpadów pochodzących z gminy Dębno realizowana jest poprzez Celowy Związek Gmin CZG-12 w Długoszynie, którego gmina jest członkiem, w Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych w Długoszynie. Zakład ten stanowi instalację do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zestawienie kosztów odbioru i transportu odpadów oraz utylizacji odpadów komunalnych w 2019 r. przedstawia tabela nr 2 i 3.

W 2019 roku z terenów nieruchomości zamieszkałych odebranych zostało 5651,50 Mg odpadów zmieszanych, co w stosunku do poprzedniego roku stanowi nieznaczne zmniejszenie ilości odbieranej masy odpadów zmieszanych o 93,10 Mg. W zakresie odpadów segregowanych widoczny jest natomiast wzrost ich ilości o 140,69 Mg w skali roku (wzrost o 18,53%), wzrost dotyczy głównie odbioru odpadów ze szkła oraz tworzyw sztucznych. Nadal wzrasta ilość odbieranych odpadów wielkogabarytowych z nieruchomości – wzrost o 22,38 Mg w stosunku do roku poprzedniego. W 2019 roku zostało odebranych także blisko 166 Mg bioodpadów.

Niezmienna jest tendencja wzrostu ilości odbieranych odpadów w przełomowych miesiącach roku tj. w okresie wiosennym (kwiecień) i jesiennym (październik), gdzie najczęściej prowadzone są prace porządkowe na nieruchomościach. Analizując tabelę nr 1 zauważyć należy, że najwięcej odpadów zmieszanych odebranych zostało w miesiącach: październik, kwiecień i lipiec natomiast odpadów segregowanych w miesiącach: lipiec, październik i kwiecień. Najwięcej ilościowo bioodpadów odbierano w sezonie od maja do września, najmniej w pierwszych miesiącach funkcjonowania systemu odbioru tych odpadów (głównie ze względu na brak odpadów zielonych i brak pojemników do gromadzenia bioodpadów na nieruchomościach).

Tabela nr 2. Zestawienie poniesionych kosztów w 2019 roku w ramach umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych.

Miesiąc	Koszt miesięczny odbioru odpadów niesegregowanych	Koszt miesięczny odbioru odpadów segregowanych wraz z wielkogabarytami	Koszt miesięczny odbioru odpadów biodegradowalnych	Koszt miesięczny odbioru odpadów Łącznie
Styczeń	97 301,49 zł	23 898,60 zł	0,00 zł	121 200,09 zł
Luty	84 712,98 zł	11 437,80 zł	0,00 zł	96 150,78 zł
Marzec	95 445,57 zł	16 189,80 zł	459,00 zł	112 094,37 zł
Kwiecień	101 973,85 zł	25 014,00 zł	690,00 zł	127 677,85 zł
Maj	95 828,15 zł	19 800,00 zł	7 710,00 zł	123 338,15 zł
Czerwiec	85 990,96 zł	17 166,60 zł	8 346,00 zł	111 503,56 zł
Lipiec	98 876,58 zł	32 227,80 zł	7 854,00 zł	138 958,38 zł
Sierpień	95 616,51 zł	18 592,20 zł	9 636,00 zł	123 844,71 zł
Wrzesień	89 454,53 zł	17 358,00 zł	6 198,00 zł	113 010,53 zł
Październik	110 317,35 zł	30 056,40 zł	2 220,00 zł	142 593,75 zł
Listopad	95 929,90 zł	20 153,10 zł	5 370,00 zł	121 453,00 zł
Grudzień	98 632,38 zł	18 691,20 zł	1 308,00 zł	118 631,58 zł
Łącznie (rok)	1150080,25 zł	250585,5	49 791,00 zł	1 450 456,75 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 3. Zestawienie poniesionych kosztów w 2019 roku w ramach umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Miesiąc	Koszty zagospodarowania odpadów niesegregowanych	Koszty zagospodarowania bioodpadów	Koszt zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych	Koszt zagospodarowania odpadów segregowanych	Koszt łączny miesięczny zagospodarowania odpadów komunalnych
Styczeń	139 425,62 zł	0,00 zł	5 412,10 zł	0,00 zł	144 837,72 zł
Luty	121 387,25 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	121 387,25 zł
Marzec	136 766,23 zł	214,81 zł	0,00 zł	0,00 zł	136 981,04 zł
Kwiecień	146 120,76 zł	322,92 zł	7 237,51 zł	0,00 zł	153 681,19 zł
Maj	137 314,44 zł	3 608,28 zł	2 647,73 zł	0,00 zł	143 570,45 zł
Czerwiec	123 218,50 zł	3 905,93 zł	0,00 zł	0,00 zł	127 124,43 zł
Lipiec	141 682,61 zł	3 675,67 zł	10 859,18 zł	0,00 zł	160 828,63 zł
Sierpień	137 011,18 zł	4 509,65 zł	0,00 zł	4611,17	145 428,26 zł
Wrzesień	128 181,53 zł	2 900,66 zł	0,00 zł	3907,44	134 904,10 zł
Październik	158 076,36 zł	1 038,96 zł	17 729,28 zł	3821,904	176 844,60 zł
Listopad	137 460,24 zł	2 513,16 zł	0,00 zł	4552,848	144 526,25 zł
Grudzień	141 332,69 zł	612,14 zł	0,00 zł	3623,616	145 568,45 zł
Łącznie (rok):	1 647 977,40 zł	23 302,19 zł	43 885,80 zł	20516,98	1 735 682,37 zł

Zródło: opracowanie własne

Odpady wielkogabarytowe, które ze względu na rozmiar i wagę nie mieszczą się w pojemniku na odpady komunalne zbierane są w ramach kwartalnych zbiórek tych odpadów sprzed posesji. Akcje zbiórki wielkogabarytów organizowane były w 2019 roku w miesiącach: styczeń, przełom kwietnia i maja, lipiec i październik. W ramach akcji zebrano ogółem 130,74 Mg odpadów. W stosunku do poprzedniego roku nastąpił wzrost ilości odebranych odpadów wielkogabarytowych o ponad 22 Mg. Ilość odpadów odbieranych w ramach kwartalnych akcji ciągle wzrasta, akcja jest bardzo popularna wśród mieszkańców gminy, szczególnie terenów wiejskich. Wzrost ilości odbieranych odpadów wielkogabarytowych w ramach tych akcji jak i przyjmowanych w PSZOK-u jest widoczny od kilku lat, a 2019 roku był rekordowy pod względem ilości zebranych gabarytów – tj. 436,04 Mg (łącznie z akcji i PSZOK-u). Jednocześnie wraz ze wzrostem ilości odpadów wielkogabarytowych wzrasta cena ich zagospodarowania co niewątpliwie wpływa znacząco na budżet gospodarki odpadami w gminie.

W ramach funkcjonowania Punktu Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2019 roku zebrano 2033,62 Mg odpadów. Zestawienie ilości zebranych odpadów w PSZOK-u w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 5. Największy wzrost ilości odebranych odpadów na PSZOK-u dotyczy wspomnianych wyżej odpadów wielkogabarytowych – w 2019 roku zebranych zostało w Punkcie ponad 305 Mg (wzrost w stosunku do poprzedniego roku o blisko 60%).

Więcej niż w poprzednim roku zebranych zostało także zużytych opon, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów z tworzyw sztucznych, szkła i papieru.

W 2019 roku z terenu gminy Dębno (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) przekazano do instalacji w Długoszynie 6 691,40 Mg zmieszanych odpadów komunalnych, które zostały poddane procesom biologiczno-mechanicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych. Po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych 244,35 Mg przekazano do składowania. Natomiast pozostałości po sortowaniu odpadów, które przekazano do składowania stanowiły masę 782,90 Mg.

Ponadto w 2019 roku z terenu gminy Dębno zebrano 551,01 Mg odpadów zielonych, w tym 352,13 Mg odpadów ulegających biodegradacji oraz 198,88 Mg odpadów z drewna (gałęzie) innego niż niebezpieczne, które także poddane zostały przetworzeniu w instalacji.

Tabela nr 5. Zestawienie rodzajów i ilości odpadów zgromadzonych na terenie PSZOK-u w poszczególnych miesiącach 2019 roku.

Lp.	Rodzaj odpadu	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
1.	Odpady z papieru i tektury	1,400	1,340	1,500	1,220	2,280	1,720	3,400	2,540	1,840	2,040	1,940	2,440
2.	Opakowania wielomateriałowe												
3.	Odpady farb i lakierów												
4.	Opakowania ze szkła (szkło płaskie)		6,950			7,520		4,630		9,090			
5.	Odpady z tworzyw sztucznych	1,400	0,880	1,040	2,320	2,140	2,100	2,220	3,020	2,200	2,780	2,180	2,020
6.	Odpady z metalu												
7.	Światłówki						0,260						0,080
8.	Odpady ulegające biodegradacji	4,400	5,820	3,800	15,160	8,560	6,500	4,680	6,160	4,420	17,640	26,760	21,460
9.	Odpady ulegające biodegradacji - drewno (gałęzie)	6,130	12,280	12,130	16,930	13,760	12,590	13,940		19,730	13,340	12,610	25,820
10.	Odpady tekstylne	1,000	1,000			2,000	1,000	1,700		1,700	1,500		1,200
11.	Opakowania po środkach ochrony roślin					2,180							2,460
12.	Przeterminowane leki i chemikalia							0,170					
13.	Zużyte baterie i akumulatory (bez przem. i samochod.)												
14.	Meble i odpady wielkogabarytowe	14,380	12,720	14,280	14,180	30,460	26,520	35,660	30,380	34,100	31,000	33,820	27,800
15.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny			4,600		4,200	3,060	3,420	4,240	3,840	3,540	3,880	3,600
16.	Czysty gruz ceglano - betonowy	20,000	65,000	100,000	120,000	105,000	90,000	110,000	105,000	90,000	80,000	70,000	100,000
17.	Zmieszane odpady z betonu, gruzu, ceramiczny	9,900	13,020	10,540			23,420	9,100	11,320	23,860	27,180	9,600	8,400
18.	Zużyte opony	5,240	5,780	5,720	9,720	19,640	9,340	10,080	5,260	2,480	5,740	16,800	19,780
	Razem (Mg)	63,850	124,790	153,610	179,530	197,740	176,510	199,000	167,920	193,260	184,760	177,590	215,060
	Koszty miesięczna (zł)	25518,45	26659,30	28272,06	30514,8	44143,66	39115,70	42931,52	34810,47	39203,97	40469,89	45848,91	49022,32
	Koszt roczny (zł)	446 511,05 zł											

Zródło: opracowanie własne

3. Ilość mieszkańców gminy Dębno objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi niezmiennie naliczana jest od ilości osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Podstawą jest tutaj deklaracja właściciela nieruchomości, który wskazuje ilość osób zamieszkujących i wytwarzających odpady na danej posesji. W przypadku rozbieżności pomiędzy osobami zameldowanymi na nieruchomości, a faktycznie zamieszkującymi posesję, właściciel wskazuje miejsce przebywania/zamieszkania danych osób. Osoby wskazane przez właściciela, które przebywają poza gminą Dębno zawieszane są od „opłaty śmieciowej”. Stąd powstaje oczywista różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych na terenie gminy, a ilością osób objętych opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi (czyli faktycznie zamieszkujących gminę).

Ilość mieszkańców objętych opłatą na podstawie złożonych i wprowadzonych do systemu informatycznego „odpady w gminie” deklaracji na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 16 361 osób, natomiast liczba osób zameldowanych w tym okresie na terenie gminy to 19 520 osób. W systemem gospodarki odpadami zarejestrowanych jest 4345 nieruchomości zamieszkałych. Na podstawie złożonych deklaracji na dzień 31.12.2019 roku ponad 10743 osób deklaruje i prowadzi selektywną zbiórkę odpadów co stanowi 65,7% ogółu mieszkańców zgłoszonych do opłaty. W stosunku do poprzedniego roku w 2019 roku nastąpił wzrost liczby osób segregujących o 6,1 punktów procentowych.

Zmiany liczby mieszkańców według złożonych deklaracji w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 6. Przedstawione dane obrazują ilość obowiązujących deklaracji oraz ilość osób objętych opłatą wg stanu na ostatni dzień danego miesiąca.

Tabela nr 6. Zestawienie ilości osób wprowadzonych do systemu na podstawie deklaracji oraz ilości wprowadzonych do systemu deklaracji wg stanu na ostatni dzień danego miesiąca w 2019 roku.

Miesiąc	Ilość osób zgłoszonych w deklaracjach			Ilość deklaracji		
	ogółem	segregujących	nieselegujących	ogółem	segregacja	nieselegacja
styczeń	16608	10004	6604	3950	2288	1662
luty	16635	10064	6571	3950	2297	1653
marzec	16600	10067	6533	3949	2301	1648
kwiecień	16575	10068	6507	3953	2307	1646
maj	16588	10102	6486	3960	2316	1644
czerwiec	16593	10130	6463	3965	2324	1641
lipiec	16580	10146	6434	3972	2335	1637
sierpień	16574	10181	6393	3980	2347	1633
wrzesień	16519	10194	6325	3977	2361	1616
październik	16373	10543	5830	3982	2477	1505
listopad	16357	10679	5678	3980	2500	1480
grudzień	16361	10745	5616	3985	2513	1472

Źródło: opracowanie własne

Różnica w ilości osób objętych opłatą, a ilością osób zameldowanych o 3159 mieszkańców jest znacząca, jednakże nieznacznie niższa niż w poprzednim roku (różnica 70 osób). W grupie osób zawieszonych od opłat znajdują się głównie osoby pracujące i mieszkające poza gminą (zarówno w kraju jak i za granicą), a także osoby wyjeżdżające w celu kontynuacji nauki (szkoły, studia), osoby czasowo wymeldowane, osoby przebywające w zakładach opieki medycznej (szpital, ZOL, domy opieki), zakładach karnych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, itp. W grupie osób zawieszonych znajdują się także osoby, które składają oświadczenie o niezamieszkiwaniu na danej nieruchomości i jednocześnie nie wskazują innego miejsca zamieszkania na terenie gminy.

Systematycznie prowadzone są kontrole w zakresie wyposażenia nieruchomości w pojemniki do gromadzenia odpadów, obowiązku składania deklaracji, weryfikacji osób zgłoszonych do opłaty, prawidłowości w zakresie prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów oraz utrzymania czystości i porządku na terenach zamieszkałych. Kontrole przeprowadzają pracownicy Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Staż Miejska.

Mieszkańcy w 2019 roku złożyli 8 podań, w tym 1 podanie o umorzenie zaległości i 7 podań o rozłożenie na raty powstałych zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wydano decyzje umarzające na łączną kwotę 1 626,00 zł. Kwota rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi to 4 469,09 zł. Wydano 1 postanowienie o pozostawieniu podania bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne podania, które nie zostały uzupełnione przez wnioskodawcę w terminie oraz wydano 1 decyzję odmowną rozłożenia na raty zaległości.

W 2019 roku nie ujawniono przypadków, w których właściciele nieruchomości nie zawarli umów na wywóz nieczystości ciekłych bądź odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w stosunku, do których gmina zobowiązana była podjąć działania zastępcze zgodnie z art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.).

4. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy obowiązek osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych tj. papier, metal, tworzywo sztuczne oraz szkło, a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (art. 3b ust. 1 ustawy) w poszczególnych latach.

W 2019 roku poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów surowcowych – papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, który należy osiągnąć wynosi 40%, natomiast odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe wynosi 60%.

W związku ze zmianą przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz ustawy o odpadach zmianie uległ termin składania rocznych sprawozdań dotyczących gospodarki odpadami składanych przez firmy odbierające odpady oraz punkty skupu surowców. Nowelizacja ustawy w tym zakresie wprowadziła wydłużony termin składania sprawozdań za 2019 rok do końca czerwca 2020 roku. Obecnie bez odpowiednich sprawozdań złożonych za pośrednictwem Bazy danych o odpadach (BDO) nie jest możliwe wyliczenie osiągniętych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych tj. papier, metal, tworzywo sztuczne oraz szkło, a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Informacja o osiągniętych poziomach za 2019 roku zostanie przekazana do wiadomości publicznej w ustawowym terminie tj. do końca sierpnia 2020 roku, za pośrednictwem strony internetowej www.debno.pl oraz bip.debno.com.pl

Tabela nr 7. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10 %	12%	14%	16%	18%	20%	30%	40%	50%
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30%	36%	38%	40%	42%	45%	50%	60%	70%

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia

5. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy także obowiązek ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji, które trafiają do składowania (tabela nr 8).

W 2019 roku gmina powinna osiągnąć wskaźnik nie większy niż 40%.

Tabela nr 8. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w latach 2012-2020.

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	75 %	50%	50%	50%	45%	45%	40%	40%	35%

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia

Ze względu na zmianę terminu składania odpowiednich sprawozdań nie jest możliwe wyliczenie dopuszczalnego poziomu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania. Informacja o osiągniętym wskaźniku w tym zakresie za 2019 roku zostanie przekazana do wiadomości publicznej w ustawowym terminie tj. do końca sierpnia 2020 roku, za pośrednictwem strony internetowej www.debno.pl oraz bip.debno.com.pl.

6. Kampanie informacyjne i edukacyjne przeprowadzone w 2019 roku

W 2019 roku prowadzono szereg działań edukacyjno-informacyjnych na terenie gminy dotyczących systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Zorganizowane zostały coroczne akcje we współpracy z Nadleśnictwem Dębno i Nadleśnictwem Różańsko - „Sprzątania Świata”, obchody „Dnia Ziemi” oraz akcja „Pomóżmy Kasztanowcom”. W organizowanych akcjach uczestnikami są przede wszystkim uczniowie szkół z terenu gmin, wychowankowie świetlic środowiskowych oraz sami mieszkańcy, głównie w na terenach wiejskich. Gmina ponosiła koszty utylizacji zebranych w ramach akcji odpadów oraz częściowo wyposażenia uczestników w worki i rękawice ochronne.

Gmina wspiera organizowane proekologiczne konkursy przedszkolne i szkolne zarówno w szkołach podstawowych, gimnazjach jak i szkołach średnich. Konkursy częściowo były współfinansowane oraz przekazano materiały promocyjne i edukacyjne na nagrody rzeczowe dla uczestników.

Gmina uczestniczyła w cyklicznych corocznych ogólnopolskich akcjach organizowanych przez Fundację Nasz Ziemia oraz Fundację Ekologiczną Arka tj.: „Listy dla Ziemi”, „Rower pomaga”, „Kochasz dzieci nie pal śmieci”, „Sprzątanie Świata- Polska 2019”.

W ramach akcji „Zielona szkoła, zielone przedszkole” prowadzonej przez Celowy Związek Gmin CZG-12 w Długoszyne dzieci z terenu gminy Dębno zbierały odpady surowcowe w placówkach oświatowych. Podsumowaniem XXI edycji akcji był zorganizowany przez CZG-12 piknik ekologiczny w Gliźnie pod hasłem „Segreguj odpady – to się opłaca”, w którym udział wzięło 59 osób z terenu gminy. Gmina zorganizowała przejazd uczestników na miejsce pikniku.

W 2019 roku ponownie prowadzone były działania edukacyjne i promujące selektywną zbiórkę odpadów komunalnych bezpośrednio na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK w Dębnie dla uczniów przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjalnych z terenu gminy Dębno. Działania edukacyjne w formie prelekcji dotyczących prawidłowej segregacji prowadzone były wśród uczniów klas 1-3 szkół podstawowych.

Wszelkie informacje dotyczące organizowanych akcji edukacyjnych na bieżąco umieszczane są na stronie internetowej gminy Dębno (www.debno.pl → gospodarka odpadami oraz edukacja ekologiczna). Strona zawiera także wszystkie niezbędne informacje dotyczące funkcjonującego systemu gospodarki odpadami m.in. informacje praktyczne dotyczących segregacji odpadów, firm odbierających odpady, akcjach zbiórki odpadów wielkogabarytowych, harmonogramach wywozu odpadów itp.

III. Analiza finansowa

Zestawienie wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi za 2019r. oraz porównanie z latami 2016-2018

		2019	2016	2017	2018
1.	przypis	3 321 986	2 515 615	2 490 246	3 073 416
2.	wpłaty (w danym roku)	3 303 516	2 504 959	2 487 930	3 003 564
3.	wpłaty dotyczące i wpłacone danego miesiąca	2 555 554	1 906 360	1 906 360	2 332 233
4.	ściągalność 1 (3./1.)	76,93%	75,8%	75,8%	76,07%
5.	wpłaty otrzymane dotyczące danego roku	3 198 670	2 420 224	2 409 629	2 941 336
6.	ściągalność 2 (5./1.)	96,29%	96,2%	96,8%	95,7%
7.	łączna zaległość na koniec okresu	269 583	192 730	209 671	271 632

W przedstawionym zestawieniu zaprezentowano kształtowanie się wielkości przypisu z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami (poz.1 tabeli). Dla porównania zaprezentowano również roczny przypis w latach 2016 - 2018. Warto zauważyć, że przypis roku 2019 był o 249 tys. wyższy aniżeli przypis roku 2018. Był to skutek zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami Uchwałą Nr XI/91/2019 Rady Miejskiej Dębna z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawek opłaty, która weszła w życie z dniem 1 października 2019 roku. Ustalono w niej stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny w wysokości 18,00 zł miesięcznie od osoby oraz stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny (zmieszany) w wysokości 28,00 zł miesięcznie od osoby.

Analizując zestawienie wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 r. należy zwrócić uwagę że łączna zaległości na koniec okresu (poz.7 tabeli) zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 0,76%. W roku 2018 w stosunku do roku 2017 nastąpił wzrost o 30,6%, w roku 2017 w stosunku do roku 2016 wzrost wynosił 8,8%.

Utrzymywano kolejny rok zasadę wysyłania upomnień, w związku z niewielką w większości przypadków miesięczną kwotą opłaty w porównaniu z kosztami upomnienia, raz na kwartał. Jeżeli jednak kwota zaległości była znaczna i przemawiał za tym interes gminy, wówczas wysyłane były częściej. Po odnotowaniu braku reakcji na upomnienia wystawiane były tytuły egzekucyjne kierowane na ręce Naczelnika Urzędu Skarbowego jako organu egzekucyjnego w celu przymusowego wyegzekwowania należności gminy. Zadanie to było realizowane na bieżąco, z dużą dbałością o jak najlepsze efekty w wykonaniu planu opłaty za zagospodarowanie odpadów. Dzięki tym czynnościami

ściągalność opłaty wzrosła w stosunku do roku poprzedniego. Na koniec roku 2019 kształtowała się poziomie 96,29%.

Wykonanie planu dochodów i wydatków w latach 2018-2019
(dla porównania)

ROK 2019	dochody	wydatki	różnica
plan	3 030 000,00	3 818 960,00	
wykonanie	3 303 516,33	3 789 533,11	-486 016,78
<i>(wykonanie-plan)</i>	273 516,33	-29 426,89	
%	109,03%	99,23%	
ilość miesięcy	12,00	12,00	
średnio na miesiąc	275 293,03	315 794,43	-40 501,40
Nadwyżka z lat poprzednich			0,00
Niedobór za rok 2019			-486 016,78
Dochody ze sprzedaży surowców			1097,40
Inne dochody związane z realizacją zadania (odsetki od opłaty i zwrot kosztów upomnień)			11 322,88
Łączny niedobór dochodów do wydatków			-473 596,50

ROK 2018	dochody	wydatki	różnica
plan	2 944 000,00	3 658 983,00	
wykonanie	3 003 563,56	3 472 602,10	/-/469 038,54
<i>(wykonanie-plan)</i>	59 563,56	/-/186 380,90	
%	102,02%	94,91%	
ilość miesięcy	12,00	12,00	
średnio na miesiąc	250 296,96	289 383,51	/-/39 086,55
Nadwyżka z lat poprzednich			0,00
Niedobór za rok 2018			/-/469 038,54
Dochody ze sprzedaży surowców			19 688,69
Inne dochody związane z realizacją zadania (odsetki od opłaty i zwrot kosztów upomnień)			11 685,33
Łączny niedobór dochodów do wydatków			-437 664,52

Wykonanie planu dochodów z opłaty wyniosło 109,03 % (w 2018r. 102,02%, w 2017r. 100,89%, w 2016r. 95,54%, w 2015r. 99,15%), a wydatków 99,23% (w 2018r. 94,91%, w 2017r. 99,45%, w 2016r. 95,71%, w 2015r. 86,81%). W wykonaniu dochodów wyraźnie widać wzrost co

było skutkiem podwyższenia stawki opłaty od dnia 1 października 2019r. (około 300 tys. zł w stosunku do roku 2018). Pomimo wzrostu dochodów z tytułu opłaty nadal jednak dochody nie pokrywają wydatków w systemie. Rosnące wydatki wynikają głównie ze wzrostu cen usług związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych.

Rok 2019 zamknął się niedoborem pomiędzy wykonanymi dochodami z opłaty a wydatkami w wysokości -/486 016,78 zł i jest to kolejny rok, w którym system gospodarowania odpadami w gminie zamknął się stratą. Biorąc pod uwagę inne dochody wypracowane w związku z gospodarowaniem odpadami (wpływy ze sprzedaży odzyskanych surowców – 1 097,40 zł, wpływy z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat opłaty – 6 057,82 zł, oraz wpływy z zwrotu kosztów upomnień - 5 265,06 zł.) kwota środków budżetowych z innych źródeł roku 2019 na sfinansowanie wydatków związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych **wyniosła ponad 473tys. zł.** Rok 2019 był trzecim rokiem, z rozliczenia którego nie wystąpiła nadwyżka do wprowadzenia w roku 2020 na finansowanie systemu.

IV. Podsumowanie

Kolejny rok funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi przebiegał pod szyldem wprowadzenia obowiązku segregacji bioodpadów oraz zmiany wysokości stawek opłaty.

Segregacja bioodpadów u źródła odbywa się z wykorzystaniem przydomowych kompostowników bądź z wykorzystaniem pojemników koloru brązowego do gromadzenia bioodpadów. Właściciele nieruchomości zamieszkałych wyposażają się indywidualnie w odpowiednie pojemniki i kompostowniki. Odbiór bioodpadów cieszy się coraz większym zainteresowaniem, szczególnie w sezonie letnim – odbiór skoszonej trawy oraz jesiennym – odbiór liści. Jednakże jest to usługa, która dotyczy głównie nieruchomości zlokalizowanych na terenie miasta Dębna, na terenach wiejskich dominują przydomowe kompostowniki.

Wzrost stawek opłaty w 2019 roku był konieczny ze względu na brak bilansowania się systemu. Nowe stawki opłat obowiązują od 1 października 2019 roku i wynoszą odpowiednio 18,00 zł od osoby w przypadku prowadzenia segregacji odpadów oraz 28,00 zł od osoby w przypadku braku segregacji. Jednakże sytuacja w gospodarce odpadami w kraju jest bardzo dynamiczna – wciąż rosną ceny odbioru odpadów, ich utylizacji i zagospodarowania, ciągle zmieniają się przepisy i wymogi w zakresie gospodarki odpadami, wzrasta ilość surowca, którego nie ma gdzie poddać recyklingowi. Jednocześnie wzrasta ilość odpadów, wytwarzamy coraz to więcej odpadów, a maleje liczba mieszkańców podlegających opłacie. To wszystko wpływa na rosnące koszty funkcjonowania systemu.

Gmina Dębno w pełni realizuje przyjęte obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Odpady zmieszane, segregowane, jak i bioodpady odbierane są zgodnie z ustalonym harmonogramem. Organizowane kwartalne akcje zbiórki odpadów wielkogabarytowych i innych

odpadów problemowych nadal cieszą się znaczącym zainteresowaniem społeczeństwa. PSZOK stanowi bardzo ważny element systemu gospodarki odpadami – mieszkańcy korzystają z możliwości pozostawienia odpadów w bezpiecznym miejscu. System gospodarki odpadami komunalnymi działa sprawnie.

W ramach systemu Gmina posiada potrzeby inwestycyjne w zakresie doposażenia PSZOK-u w niezbędną infrastrukturę tj. utwardzenie terenu pod zbiórkę odpadów zielonych oraz wyposażenie w kontenery i pojemniki na odpady. W ramach członkostwa w Celowym Związku CZG-12 w Długoszynie potrzeby inwestycyjne związane są głównie z:

- budową nowej kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w podziale na etap I – budowa kwatery 1C oraz etap II – budowa kwatery 2C,
- rekultywacją kwatery 1B składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
- budową instalacji termicznego przetwarzania odpadów wraz z produkcją ciepła lub ciepła i energii elektrycznej na terenie ZUOK Długoszyn
- modernizacją linii sortowniczej części mechanicznej instalacji MBP
- wykonaniem instalacji oczyszczania odcieków składowiskowych
- wykonaniem instalacji paneli fotowoltaicznych na terenie obiektów i zrehabilitowanych kwater składowania odpadów,
- budową układu odzysku gazu składowiskowego – modułu kogeneracji .

Oceniając działający system gospodarowania odpadami komunalnymi należy stwierdzić, że działalność Gminy w latach przyszłych musi zostać skierowana przede wszystkim na edukację w zakresie zmniejszenia ilości powstających odpadów u źródła oraz zwiększanie efektywności selektywnej zbiórki odpadów. Ze względu na rosnące ceny utylizacji odpadów tylko ograniczenie w ich wytwarzaniu może spowolnić proces wzrostu kosztów systemu. Oczywiście wszystko opiera się o odpowiednie działania edukacyjne, bo tylko konsekwentne działanie edukacyjne i informacyjne oraz przybliżanie mieszkańcom tematyki prawidłowego postępowania z odpadami jest w stanie przynieść pożądany efekt. Jednak gmina tego sama nie uczyni – tutaj powinna prowadzona być edukacja na szczeblu krajowym z wykorzystaniem potencjałów poszczególnych gmin. Działania krajowe w zakresie ograniczania użycia toreb foliowych jednorazowego użycia jest dobrym przykładem działań w tym zakresie.

BURMISTRZ

Grzegorz Kulbicki

Analizę sporządzili:

Iwona Pludra – Skarbnik

Kataryna Kmita – Inspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi

Magdalena Daćko-Dawidowicz – Inspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi

